

Forskellige Meddelelser.

Overenskomst mellem de nordiske Hovedbanker.

Af »Summarisk Kvartals-Beretning fra Nationalbankens Direktion«, dat. d. 3. Decbr. 1885, hidsætter vi følgende:

Den betydelige Pengeomsætning, der stadig finder Sted mellem de 3 skandinaviske Lande, fremkaldt saavel ved Vareomsætning og Vexeltransaktioner som ved Laaneoperationer i større og mindre Udstrækning, likvideres vel for en væsenlig Del ved Transaktioner mellem de private Banker; men det følger dog af sig selv, at den endelige Likvidation, hvor det drejer sig om større Summer, maa besørges af de 3 Hovedbanker, Norges Bank, Sveriges Riksbank og Nationalbanken. Medens denne Likvidation som oftest foregaar ved Vexler paa Udlandet, kan det dog ikke undgaas, at der til forskellige Tider maa forsendes ikke ubetydelige Beløb af nordisk Guldmønt fra det ene Land til det andet, hvilke Beløb med kortere eller længere Mellemrum atter vende tilbage.

For nogenlunde at kunne bedømme Omfanget, hvori Forsendelsen af nordisk Guldmønt finder Sted mellem Norge og Sverig paa den ene og Danmark paa den anden Side, skulle vi anføre Tilgangen og Afgangen af denne Møntsort ved Nationalbanken fra og til de nævnte Lande i Aarene 1879—84 og 1ste Halvaar 1885:

	Indgaaet	Udgaet
1879	Kr. 8,340,000	Kr. 13,790,000
1880	8,820,000	9,080,000
1881	8,400,000	8,050,000
1882	4,330,000	7,460,000
1883	7,400,000	6,390,000
1884	5,680,000	3,750,000
1ste Halvaar 1885	4,600,000	1,700,000
ialt	<u>47,570,000</u>	<u>50,220,000</u>

Foruden at disse Forsendelser bevirke Tab ved Slid, Porto og Assuranceudgifter, Pakningsomkostninger etc., medføre de ogsaa andre Ulemper, idet Bankerne, naar større Beløb paa denne Maade udtages til Forsendelse til de andre Lande paa en Tid, da der maaske er Begær efter Penge i Indlandet, foranlediges til at træffe extraordinære Dispositioner for at sikre deres Møntforraad, medens i mange Tilfælde den Bank, der modtager Guldforsendelsen, ikke i Øjeblikket har Brug for den.

Direktionen har derfor trot, at der paa dette Omraade forelaa de tre Hovedbanker en Opgave i Retning af at lette Pengeomsætningen ved at undgaa de hyppige Frem- og Tilbagesendelser af Guldmønt og tillige derved erholde en friere Raadighed med Hensyn til Bestemmelsen af de Tidspunkter, paa hvilke de endelige Likvidationer mellem Landene skulle finde Sted.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa Formaalet skulde opnaas, skal man bemærke, at de 3 Banker ere saaledes funderede, at de til enhver Tid maa kunne have fuld Tillid til hverandres Soliditet. Man har derfor tænkt sig en Ordning, der i Hovedsagen gaar ud paa, at Bankerne aabne hverandre en ikke rentebærende Konto-Kurant, paa hvilken der kan anvises, selv om den anvisende Bank ikke i Øjeblikket har noget Tilgodehavende hos den Bank, paa hvilken der anvises. Sit Tilgodehavende maatte hver af Bankerne paa Anfordring kunne kræve betalt i nordisk Guldmønt, og under denne Forudsætning har man forment, at hver af Bankerne maatte kunne søge Tilladelse til at henregne sit Tilgodehavende hos de andre til sin Metalfond, hvorved de ovenfor omtalte Foranstaltninger til Supplering af Metalfonden eller Møntforraadet i mange Tilfælde kunde undgaaes.

I Henhold hertil tilsendte Nationalbankens Direktion Sveriges Riksbank og Norges Bank en Skrivelse med en Plan til Ordning af Forholdet og indbød til, i Fald Planen i det Hele vandt deres Bifald, at sende Delegerede til København for sammen med én Delegeret fra Nationalbanken at udarbejde de nærmere Detailler. Da saavel Norges Bank som Sveriges Riksbank billigede Tanken, sammentraadte den 12te Oktober d. A. Delegerede fra de 3 Banker, nemlig fra Norges Bank Konsul K. Lundgreen, for Sveriges Riksbank Dr. J. W. Arnberg, og fra Nationalbanken Etatsraad Levy, til et Møde, i hvilket der vedtoges Forslag til en Overenskomst. Forslaget vedtoges derefter med nogle mindre Ændringer af de tre Bankers Direktioner, og den saaledes vedtagne Overenskomst med en af de Delegerede vedtagne Protokol tillader man sig herved at fremlægge.

Medens det efter Overenskomstens Indhold forudsættes, at hver af Bankerne kan betragte sit Tilgodehavende hos de tvende andre som en Del af sin Metalfond, er det et aabent Spørgsmaal, om og hvorvidt den Bankerne i Mellemregning med hverandre paahvilende Gæld skal føres til Afgang paa deres Metalfond. Dette Spørgsmaal maa hver Bank afgøre for sit eget Vedkommende. Direktionen maa for Nationalbankens Vedkommende, for ikke at forrykke de hidtil gældende Regler for Metalfonden, anse det for rettest, at den Gæld, Banken ved Overenskomsten fra Tid til anden kan komme i til de andre Banker, fradrages Metalfondens Beløb. Metalfonden tjener nu saa at sige udelukkende til Sikkerhed for Bankens Seddelemmission og bør ej behæftes med nogen anden særlig Forpligtelse. Ved at føre Nationalbankens Gæld til de andre Banker til Afgang paa dens Metalfond, vilde saaledes deres Tilgodehavende her blive betragtet som et disse tilhørende Depositum.

Som det fremgaar af Overenskomsten, er der fra Bankernes Side truffet fornødent Forbehold om Tilslutning fra de respektive Bestyrelser samt eventuelt fra Statsmagternes Side, og da der for Nationalbankens Vedkommende til Sagens Gennemførelse vil udfordres et Tillæg til de gældende Bestemmelser for Funderingen af Bankens Sedler, for at Bankens paa Anfordring betalbare Tilgodehavende hos Norges Bank og Sveriges Riksbank kan henregnes til Bankens Metalfond, tillader

man sig herved at forelægge Sagen for den forenede Bankbestyrelse og i Henhold til ovenstaaende at indstille:

at Overenskomsten stadfæstes af den forenede Bankbestyrelse, og at Direktionen bemyndiges til at indgaa med allerunderdanigst Forestilling om, at Nationalbankens ikke rentebærende, paa Anfordring betalbare Tilgodehavende hos Norges Bank og Sveriges Riksbank maa henregnes til Bankens Metalfond, mod at den Nationalbanken paa samme Vilkaar paahvilende Gæld til de 2 nævnte Banker fradrages Metalfondens.

Overenskomsten lyder saaledes:

1. Hver af de 3 Banker aabner de 2 andre Banker en Konto, hvorpaa disse kunne udstede Anvisninger betalbare paa Anfordring, selv uden at de have noget Tilgodehavende hos den paatrukne Bank; paa samme Konto kan der indsættes Beløb til vedkommende Banks Kredit.

2. Af Beløb indestaaende eller skyldige paa denne Konto svares ingen Rente, ej heller beregne Bankerne hverandre nogen Kommission af Omsætningerne paa Kontoen.

3. Anvisninger paa disse Konti kunne udstedes paa de 3 Bankers Hovedsæder samt paa Norges Banks Afdelinger i Kristiania og Bergen. Hvorvidt disse Anvisninger ville blive indløste ved andre Afdelinger, afgør hver Banks Bestyrelse for sig.

4. Ingen af Bankerne er berettiget til alene i sin egen Interesse at anvise ud over sit Tilgodehavende paa de andre Banker.

5. Anvisningerne maa ikke lyde paa mindre end 10,000 Kroner.

6. For Udstedelse og Indløsning af Anvisningerne beregnes intet Gebyr.

7. Om Udstedelsen af Anvisninger bliver der stedse at meddele den paatrukne Bank Advis.

8. Bankernes Gæld til hverandre er betalbar paa Anfordring.

9. Ved Inddragningen af Tilgodehavende bæres de med Forsendelsen forbundne Udgifter og den dermed forbundne Risiko af Kreditor.

10. Har den Bank, hvis Gæld fordres betalt, et tilsvarende Tilgodehavende hos den 3dje Bank, har den Ret til at dække Gælden ved Anvisning paa denne.

11. I øvrigt erlægges Betalingen imellem Bankerne, for saa vidt ingen anden Aftale træffes i særskilte Tilfælde, altid i 20- og 10-Kronestykker.

12. Ved Udgangen af hvert Kvartal sender Nationalbanken i København til Norges Bank og Sveriges Riksbank et Uddrag af deres Konti hos den. Ligeledes sender Sveriges Riksbank til Norges Bank et Uddrag af disse to Bankers indbyrdes Mellemværende.

13. Overenskomsten er fra hver af Siderne opsigelig med 3 Maaneders Varsel og afsluttes under Forbehold af de respektive Bankers overordnede Bestyrelses og, hvor det er fornødent, de respektive Regeringers Samtykke, og saasnart dette Samtykke erholdes, træder Overenskomsten i Kraft.

14. For saa vidt imod Forventning en af Parterne skulde være forhindret i at tiltræde Overenskomsten, træder den dog i Kraft for de andre Bankers Vedkommende.

I November 1885.

For Norges Bank
K. Lundgreen.

For Nationalbanken i København
M. Levy.

For Sveriges Riksbank
J. W. Arnberg.

Nationalformuen.

Statistikere og Nationaløkonomer, der beskæftiger sig med Beregninger af »Nationalformuens« Størrelse, synes med Nytte at kunne gøre sig bekendt med Maffeo Pantaleoni, dell' ammontare probabile della ricchezza privata in Italia (Roma, 1884, 231 S.), — hvilket Værk vi dog kun kender paa anden Haand, nemlig gennem en Anmeldelse af J. Kaizl i Conrads Jahrbücher, 1886, 1ste Hefte. Af Kaizls Anmeldelse hidsætter vi følgende:

Af Pantaleonis Værk optages de 203 Sider af en Forundersøgelse vedrørende Nationalformueberegninger, og kun de sidste 26 Sider helliger han den konkrete Opgave at beregne den italienske Nationalformue. I Forundersøgelsen findes optaget en Vurdering af den Betydning for Bedømmelsen af Folkets økonomiske Vel-